

Думи

Ципріан Каміль Норвід

Хіба вже таке камінне серце у бога отого.
Що журна людина в нього не випросить анічого?

Кохановський

Дикі смутки, мов кілкового глоду чагарі,
Обросли життя отого марні пустирі,
Хмари небо затулили,— а якщо на хвилю
Сонце усміхом позлотить потемнілий світ,
То цей усміх нетривалий сяятиме стільки,
Скільки сяє чародійний папороті цвіт.
Стогне, долю проклинає, скаржиться людина,
Раптом, знов підбадьорившись, вгору зводить зір,
Дивиться — ачеї і справді в небі є щілина,
Крізь яку заглянуть можна у небесний шир.
Та в сльозах одчаю тоне, никне око зряче,
Мучить біль людину, серце кам'яніє вмиць,
Небо ж, замкнуте, як завше, і тепер мовчить,
Не сміється і не плаче!
А тоді той, званий глуздом, справжній труп чуттів,
Появляється й доводить мудро він людині,
Що сягти небес негоден людських дум порив,
Що для дум є досить місця й в затишній хатині,
Він немовби каже: "Краще жити у труні,
Там ні бурі, ані сонця не буває, ні!"
Бідна, ох, людина бідна! Що вона подіє?
Має ждати, доки в серці все не спопеліє?
Груди висхнуть, очі згаснуть, стьмариться життя,-
Так вона і буде в світі вікувати з одчаю,
Гарна, зблідла, штивна, наче неживе дитя,
Наче утла урна, повна попелу до краю?
Бідна ти, людино, бідна! Чи путі оманні,
Як веслом, думками креслиш в неба океані,
Чи над полем батьківщини хилишся в труді,
Щоб для рідних засівати добрим збіжжям поле,-
Скрізь і завше пробуваєш в скрусі і в біді:
Не мине біда ніколи!

Що? Ніколи? Ні, ніколи не було й нема
На оцім малім кургані, названім землею,
Бо ніколи — те, що вічність стверджує сама,
Те, що тільки бог змовляє мовою своєю,
На землі нема ніколи. Ех! Нам сльози втруть
Навіть порошинки в жменьці, якщо воля бога.
Тож пройдім життя достойно — недалеко путь —
Без омани і без блиску марного отого,
Що лише бруднить людину. Далі, друзі, йдім!
На чолі кривава пляма не бруднить сумління,
Рана зкровлена на грудях не ганьбить людей,
Бо вона — мов ієрогліф муки і боління,
Що його не розуміють на землі, та в небі
Знайде тлумача для себе
Знак священний цей!
Тож ходімо, далі, друзі! Далі до могили
З піснею, що гордо ллється з людських серць ясних!
Тож ходім, борімось, доки вистачить в нас сили,
Тож ходімо, не корімось шалу й буревію,-
І нехай усі співають співом душ своїх
Пісню про Любов і Віру, пісню про Надію.